

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Інститут психології імені Г.С. Костюка

„ЗАТВЕРДЖЕНО”

Рішенням вченої ради

Інституту психології імені Г.С. Костюка

НАПН України

від «28» грудня 2020 р., протокол № 14

Голова вченої ради

С.Д.Максименко

ПОЛОЖЕННЯ

про наукового керівника аспіранта

(здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії) та консультанта докторанта

(здобувача вищої освіти ступеня доктора наук)

В Інституті психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Київ 2020

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про наукового керівника (далі – науковий керівник) аспіранта (здобувача наукового ступеня доктора філософії) та консультанта докторанта (здобувача наукового ступеня доктора наук) Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (далі – **Інститут**) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017; Закону України «Про вищу освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017; Постанови Кабінету Міністрів України «Про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів» від 01.03.1999 р. № 309; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261; Положення про зарахування до аспірантури і докторантури Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, затвердженого Вченою радою Інституту.

1.2. Дане Положення розглядається й ухвалюється Вченою радою Інституту та вводиться у дію наказом директора.

1.3. Зміни і доповнення в це Положення вносяться рішенням Вченої ради Інституту.

2. ПОРЯДОК ПРИЗНАЧЕННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВОГО КЕРІВНИКА

2.1. Рішення про призначення наукових керівників і консультантів приймається на засіданні Вченої ради Інституту та затверджується наказом директора.

2.2. Вчена рада призначає аспіранту (докторанту) одночасно з його зарахуванням до аспірантури (докторантури) наукового керівника/керівників (консультанта) з науковим ступенем доктора наук з відповідної спеціальності з числа наукових працівників Інституту.

2.3. За поданням лабораторії Вчена рада Інституту може надати дозвіл керівництва аспірантами кандидату наук (доктору філософії) з числа наукових працівників Інституту, рівень наукової активності якого за останні 5 років засвідчується:

- наявністю наукової публікації у періодичному виданні, яке включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection,;
- наявністю наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, та/або авторських свідоцтв, та/або патентів;
- наявністю виданого підручника чи навчального посібника, що рекомендований МОН або вченою радою Інституту, або монографії (у разі співавторства — з фіксованим власним внеском);
- науковим керівництвом (консультуванням) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;
- участю у міжнародному науковому проекті/залученням до міжнародної експертизи;
- роботою у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, науково-методичних комісій з вищої освіти МОН, або робочих груп з розроблення стандартів вищої освіти України;
- виконанням функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту);
- організаційною роботою в Інституті на посадах директора (заступника директора), завідувача лабораторії (заступника завідувача), вченого секретаря Інституту;
- участю в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради.

2.4. Клопотання про надання кандидату наук права наукового керівництва аспіранта порушується завідувачем лабораторії, який представляє на розгляд Вченої ради наступні документи:

- особисту заяву кандидата наук на ім'я директора Інституту із зазначенням тематики дисертаційних досліджень, за якими здійснюватиметься наукове керівництво;
- витяг з протоколу засідання лабораторії;
- обґрунтування наукового керівництва кандидатом наук;

- список опублікованих наукових праць у провідних рецензованих наукових журналах і виданнях за останні п'ять років.

2.5. Науковий керівник, який має ступінь доктора наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п'яти здобувачів, включно з тими, що здобувають науковий ступінь доктора наук. Науковий консультант (доктор наук) може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

2.6. Науковий керівник, який є кандидатом наук (доктором філософії), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

2.7. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження (5 годин на місяць). За рішенням Вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом годин навчального навантаження та обов'язків.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА (КОНСУЛЬТАНТА)

3.1. Науковий керівник (консультант) здобувача здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта (докторанта) і відповідає перед Вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника (консультанта).

3.2. Науковий керівник зобов'язаний проводити співбесіду з кандидатом до вступу в аспірантуру з метою виявлення рівня його підготовки і здібностей до проведення наукових досліджень та надавати письмовий висновок; проводити об'єктивне рецензування реферату, що подається вступником під час вступу до аспірантури, в якому висвітлюються актуальність, практична значущість і наукова новизна теми дисертаційного дослідження.

3.3. Науковий керівник несе особисту відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій (проміжної та підсумкової) про виконану наукову та науково-педагогічну роботу за звітний період.

3.4. Науковий керівник (консультант) має бути присутній на засіданнях лабораторії, де провадиться атестація прикріплених до нього здобувачів. Висновок наукового керівника є вирішальним.

3.5. Науковий керівник (консультант) щорічно звітує про роботу зі здобувачами на засіданні лабораторії та у заступника директора з науково-дослідної роботи.

3.6. Після отримання остаточного варіанту дисертаційної роботи науковий керівник:

- складає письмовий відгук, що характеризує якість роботи, її позитивні сторони та недоліки, мотивуючи можливість або недоцільність подання дисертаційної роботи на попередній розгляд на розширеному засіданні лабораторії;

- погоджує із завідувачем лабораторії пропозиції щодо учасників розширеного засідання лабораторії та експертів, які надають експертний висновок.

3.7. У своїй повсякденній роботі науковий керівник аспірантів повинен постійно підвищувати свою кваліфікацію і комунікаційні навички, вивчати та впроваджувати передовий досвід керівництва науковими дослідженнями, виявляти порядність, толерантність та повагу до чужої думки, допомагати здобувачам в опануванні навичок і вмінь наукової полеміки та дискусії.

3.8. Особи, які не забезпечують своєчасної та якісної підготовки здобувачів, можуть бути усунуті від наукового керівництва.

4. ПОРЯДОК ЗАМІНИ НАУКОВОГО КЕРІВНИКА (КОНСУЛЬТАНТА)

4.1. Заміна наукового керівника (консультанта) проводиться на підставі заяви аспіранта (докторанта) у таких випадках:

- у зв'язку зі зміною тематики дисертаційного дослідження аспіранта (докторанта);
- за взаємною згодою наукових керівників (консультантів), які засвідчують її своїми підписами на заяві аспіранта (докторанта);
- у зв'язку з неможливістю науковим керівником виконувати свої обов'язки (смерть, тяжка хвороба, звільнення з Інституту, відрядження на строк понад 6 міс).

4.2. Заміна наукового керівника (консультанта) аспіранта (докторанта) здійснюється за рішенням Вченої ради і затверджується наказом директора.

4.3. Для розгляду питання щодо заміни наукового керівника аспірант (докторант) подає заяву на ім'я директора з зазначенням причини такої заміни. Заява розглядається на засіданні лабораторії та Вченої ради. Проект наказу готує і подає на підпис директору разом із заявою аспіранта і витягами з протоколу засідань лабораторії та Вченої ради завідувач аспірантури та докторантури.